

ТИПИ КОНКУРЕНТНОЇ ПОВЕДІНКИ СУБ'ЄКТА РИНКОВИХ ВІДНОСИН

Мірошник М.В., Литвинов І.Ю.

***Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків***

В економічній науці сформувалося три типи конкурентної поведінки суб'єкта ринкових відносин при формуванні власного конкурентного потенціалу, а саме:

– креативний, за яким підприємець здійснює заходи, спрямовані на створення нових елементів відносин, які забезпечували б перевагу над конкурентами. Головна ознака креативної конкуренції - це прагнення до зміни існуючої структури попиту та пропозиції;

– такий, що пристосовується, який полягає у врахуванні інноваційних змін в виробництві у конкурентів. Такий тип конкурентної поведінки застосовується тоді, коли підприємець не зовсім впевнений в своїх інноваційних можливостях і тому прагне до копіювання, іноді, навіть, до промислового шпигунства;

– такий, що забезпечує поведінку бізнес суб'єкта на ринку та гарантує забезпечення стабільності економічних показників на тривалу перспективу шляхом поліпшення якості продукції, зміни її асортименту, надання додаткових послуг, пов'язаних з гарантійним обслуговуванням. Цей тип поведінки застосовується тоді, коли підприємець не має можливості суттєво змінити виробничу і збутову програми і має слабкий інноваційний потенціал. В умовах нестабільності зовнішнього середовища наведені типи конкурентної поведінки суб'єктів ринкових відносин перетинаються або, навіть, замінюють (за ситуацією) один одного. Ефективне пристосування до умов конкурентного середовища, збереження власних інтересів, перемога у конкурентній боротьбі, захоплення бізнес-суб'єктом вигідних конкурентних позицій та придбання бажаного конкурентного статусу передбачає застосування певної конкурентної стратегії як способу, через який бізнес – суб'єкт отримує стійкі конкурентні переваги шляхом конкурентної боротьби та задоволення потреб споживачів краще, ніж конкуренти.

Література:

1. Мірошник М.В., Бабич Д.В. Методологічні засади конкуренції в сучасних умовах. *V Міжнародна науково-практична інтернет-конференція: Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти*. м.Львів, 22-23 березня 2023. С. 370-372.

2. Михальчишин Н. Л. Сутність конкурентного розвитку підприємств в сучасних умовах. *Формування ефективної моделі розвитку підприємства в умовах ринкової економіки: тези V міжнародної науково-практичної конференції*. м. Житомир, 2017. С.179-181.